

Dosarul nr. 3ra-265/22
2-18109303-01-3ra-04032022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Ig. Barbacaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Starmax-Plus”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Starmax-Plus” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Starmax-Plus” și s-a menținut hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 26 noiembrie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Starmax-Plus” (în continuare „Starmax-Plus” SRL) a depus la Judecătoria Orhei, sediul Telenești cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că după înregistrarea întreprinderii „Starmax-Plus” SRL la Camera Înregistrării de Stat, s-a adresat Primăriei Orhei cu notificarea nr.02/I-7c-556, înregistrată la data de 15 octombrie 2018. Iar, la 17 octombrie 2018 a depus la Direcția Deservire Fiscală Orhei, mașina de casa și control și toate documentele necesare pentru înregistrare.

Cu toate acestea, după 3 zile de la depunerea documentelor, inspectorul fiscal Dorin Movileanu din cadrul Direcției Deservire Fiscală Orhei, nu și-a îndeplinit obligațiile de stat, referitor la înregistrarea mașinii de casă și control a întreprinderii „Starmax-Plus” SRL.

Astfel, la 27 octombrie 2018 „Starmax-Plus” SRL a expediat o plângere în adresa Serviciul Fiscal de Stat, care a fost recepționată la 30 octombrie 2018.

Reclamanta a susținut că la 07 noiembrie 2018, a primit scrisoarea șefului Direcției Deservire Fiscală Orhei nr.26/4-09/1-5487 din 01 noiembrie 2018, iar la 10 noiembrie 2018, răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr.26-11/1-12/14007 din 06 noiembrie 2018, în care organele fiscale au indicat că fără acordul Primăriei Orhei, nu au posibilitatea de a înregistra mașina de casă și control a întreprinderii „Starmax-Plus” SRL.

Invocând dispozițiile art. 14 al Legii nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerț, art.1 și 126 din Constituția Republicii Moldova, „Starmax-Plus” SRL a enunțat că întreprinderile înregistrate în Registrul de stat al întreprinderilor, au dreptul de a efectua orice activitate de întreprinzător neinterzisă de lege, respectiv, de a efectua achitățile atât prin cont bancar cât și în numerar, inclusiv prin intermediul mașinii de casă și control.

În opinia reclamantei, pârâtul ilegal a invocat ca o condiție, acordul Primăriei Orhei, pentru înregistrarea mașinii de casă și control. Or, o astfel de cerință este nejustificată și îi încalcă dreptul de proprietate, garantat în art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 Protocolul 1 CEDO.

Mai mult, această cerință contravine legii, nu urmărește scopul de utilitate publică și nu corespunde principiilor unei societăți democratice. Aceste restricții sunt excesive și îi cauzează daune considerabile.

Având în vedere cele enunțate, „Starmax-Plus” SRL a solicitat recunoașterea ca fiind ilegale argumentele Serviciului Fiscal de Stat, care au stat la baza refuzului de a înregistra mașina de casă și control și obligarea acestuia să efectueze înregistrarea mașinii de casă și control a întreprinderii „Starmax-Plus” SRL.

La 19 iunie 2020 cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „Starmax-Plus” SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, a fost înregistrată în mod automat-aleatoriu la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în baza încheierii protocolare din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenеști.

Prin hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de „Starmax-Plus” SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil (f.d.131, 139-141).

La 05 august 2021 și 26 august 2021, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Cod administrativ, „Starmax-Plus” SRL a depus apel, iar la 25 septembrie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.134-138, 146-149).

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de către „Starmax-Plus” SRL și s-a menținut hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.182-191).

În susținerea deciziei emise, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulumul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar argumentele apelantului privind ilegalitatea hotărârii judecătorești, sunt nefondate.

Așadar, în argumentarea concluziei enunțate, instanța de apel, făcând referire la dispozițiile art.13 alin.(6), art. 14 alin.(1), art. 15 alin.(3), art. 16 alin.(1), art. 17 alin.(1) ale Legii privind comerțul interior nr. 231 din 23 septembrie 2010, precum și pct. 19 - 20 ale Regulamentului cu privire la modul de înregistrare și exercitare a controlului asupra utilizării mașinilor de casă și control, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 146 din 23 octombrie 2014 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de înregistrare și exercitare a controlului asupra utilizării mașinilor de casă și control (în vigoare din a. 2015, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 98-101 art. 682 din 24 aprilie 2015) a reținut că Serviciul Fiscal de Stat, la soluționarea cererii „Starmax-Plus” SRL de înregistrare a mașinii de casă și control, a verificat existența și anexarea copiilor documentelor prevăzute la pct. 19 a Regulamentului nominalizat, însă urma să stabilească existența copiei înștiințării de recepționare a notificării, după forma și conținutul impus de lege, care s-a dovedit a fi lipsă, ca anexă la cererea de înregistrare a mașinii de casă și control.

Respectiv, Serviciul Fiscal de Stat întemeiat a refuzat înregistrarea mașinii de casă și control pe temeiurile invocate supra, și nu a împiedicat desfășurarea activității de comerț, care poate fi exercitată respectând normele legale în acest sens.

În context, Curtea de Apel Chișinău a subliniat că legalitatea soluției Serviciului Fiscal de Stat în sensul neînregistrării/neluarea la evidență a mașinii de casă și control, se confirmă și prin refuzul autorității administrației publice locale, la caz a Primăriei Orhei, de recepționare a notificării privind inițierea activității de comerț, care de asemenea a fost contestat în instanța de judecată. Iar, prin hotărârea definitivă și irevocabilă din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către „Starmax-Plus” SRL împotriva Primăriei mun. Orhei cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de recepționare a notificării privind inițierea activității de comerț.

În final, instanța de apel a concluzionat că hotărârea contestată a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 CEDO, atât ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cât și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, ceea ce presupune inclusiv motivarea hotărârilor, principiul contradictorialității și modul de administrare a probelor.

La 22 decembrie 2021 „Starmax-Plus” SRL a depus recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată, întrucât instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept.

Deși la 14 martie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a recepționat copia recursului depus de „Starmax-Plus” SRL, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra acesteia.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitatea cu art. 244 alin. (1) din Cod administrativ, hotărârile curții

de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului, dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin.(2) din Codul administrativ.

Potrivit art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În corespundere cu art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei rezultă că la 07 decembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia recurată, prin care a respins apelul depus de către „Starmax-Plus” SRL și a menținut hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.182-191).

La 22 decembrie 2021 „Starmax-Plus” SRL a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 193-195).

Suplimentar, a indicat că își rezervă dreptul să depună motivarea recursului conform art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

La 11 februarie 2022, „Starmax-Plus” SRL a recepționat copia deciziei motivate din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 198).

Instanța de recurs relevă că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Potrivit pct. 5 subpct. 5.2.2) al dispoziției nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, abrogat prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspenda de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decelează că termenul de 30 zile pentru prezentarea Curții

Supreme de Justiție a motivării recursului depus de recurenta „Starmax-Plus” SRL, a început să curgă din data de 12 februarie 2022, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei motivate a instanței de apel și a expirat la 14 aprilie 2022.

La caz, însă, „Starmax-Plus” SRL contrar prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, nu a prezentat motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Subsecvent, instanța de recurs decelează că „Starmax-Plus” SRL a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, „Starmax-Plus” SRL, fiind cea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să prezinte Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Complementar, instanța de recurs învederează că hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct. 7 – 8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Astfel, din informația plasată pe portalul național al instanțelor de judecată rezultă că decizia motivată din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost publicată la data de 13 ianuarie 2022. Respectiv, recurenta a dispus de suficient timp pentru a întocmi și depune la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, termenul de prezentare a motivării recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Recurenta „Starmax-Plus” SRL nu a depus cerere cu privire la repunerea în termenul de prezentare a motivării recursului în sensul art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurente, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Din aceste motive, ținând cont de faptul că motivarea recursului declarat de „Starmax-Plus” SRL, nu a fost prezentată Curții Supreme de Justiție, până la 14 aprilie 2022, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a declara inadmisibil recursul în cauză.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs nemotivat ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului nu a fost prezentată în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de „Starmax-Plus” SRL urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Starmax-Plus” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan